

Askatasunak ez du plaza hori merezi

Iván Giménez

KAZETARIA

@IvnGimnez

Historian zehar, sarraski larrienak askatasunaren izenean gauzatu dira. Balentriarik miresgarrienak ere bai.

Hitlerrek Polonia inbaditu zuen herri alemaniarrentzako hil ala biziko gunea (*lebensraum* famatua, gure artean ulertzeko) lortzeko ahaleginean. Askatasuna, azken finean, ia giltzapeturik bizi omen zen nazio handi batentzat.

Nazioarteko Brigadak Gerra Zibilera etorri ziren Errepublika defendatzera, antifaxismoaren keinu erromantikoz, askatasunaren banderapean. Frankismoaren azken hatsetan Jarchak sortu zuen ereserkiak *Libertad sin ira* izenburua zeukan. Ezin zuten imajinatu 30 urteren buruan UPNk askatasunaren aldeko ereserki bera erabiliko zuela 2007ko “Nafarroa ez da saltzen” lelopean eginiko manifestazio erraldoi xelebrea.

ETAk Euskadi Ta Askatasuna esan nahi du. Bere atentatuen aurka Libertad Ya erakundea sortu zuten.

Garai batean (agian gaur ere) Espainia bazen bat: handia eta libre!; beste askok Gora Euskadi Askatuta aldarrikatzen zuten (duten) bitartean.

Berlusconi bere lehen hauteskundeak irabazi zituen Polo delle Libertà deitzen zen koalizio baten bitartez. Italiatik atera gabe, askatasun hitzarekin inoiz konposatu den abestirik zirraragarrietariko batek *Bandiera rossa* izenburua dauka: “Evviva il comunismo e la libertà!”.

Askatasun-gabetzea da norbait espetxera bidaltzen dutenean erabiltzen dugun eufemismoa. Askatasuna benetan zer den dakien norbait baldin badago... preso da. Ez beste inork, Andres Calamaroren abesti baten aburuz.

Googlen *libertad* hitza jartzen baduzu, lehen sarrera da Libertad Digitalaren webgunea. Ba al dago kontraesan sakonagorik? Askatasuna tekleatuz gero, Berriozarko kale bat, Iruñerriko putetxerik ezagunenaren atzealdean dagoena. Prostituzioa, gure garaiko -eta lurreko- esklabotasuna. *Freedom*ekin proba egiten badugu, Youtube sartzeko aukera. Hau al da geratzen zaigun askatasuna?

Gauzak horrela, askatasun edozer gauza izan daiteke, baita kontrakoa ere. Sarritan, hain justu, bere jatorrizko esanahiaren kontrakoa.

Agian, hipotesi honekin bat etor daiteke Iruñeko Conde Rodeznoren plaza birbataitzeko azken ahalegin sutua. Askatasun plaza, Serapio Esparza arkitektoaren ordez.

Askatasuna, beraz, Mola eta Sanjurjoren gorpuetara egiteko, ala guztiz kontrakoa adierazteko? Nork daki... Zer da askatasuna? Plaza hori ez da libre izango (eta Iruñea bera ere ez) mausoleo tetrico hura suntsitu arte.

Ez dakit Serapio Esparza gaixoak Iruñeko plaza bat merezi ote duen. Aldiz, argi eta garbi daukat askatasunak ez duela plaza hori merezi. ■

Minberak

Itxaro Borda

IDAZLEA

ETBko gaztelerazko *Teleberri* emanaldian entzun nuen Parisko sarraskiaren salatzeo agiri bateratu baten plazaratzea ez zutela lortu Gasteizko Legebiltzarreko parlamentariak. Ez ziren akordiora iritsi sozialistak, mende erdian lur hau ukitu zuen ondorio kriminalekiko fanatismo oldea inplizituki aipatzen zuen perpausa EAJk eta EH Bilduk baztertu zutelako.

Pantailaren aitzinean ttattit geratu nintzen: zepoan geunden, kontxo, berunezko txapa ideologikoa astuna hor zegoen oraindik, batasuna ezinezkoa baldin bazen Parisko atentatu itsu eta odoltsuak gaitzesteko. Ikuskizun penagarria,

demokrazia nagusitu arren. Minberatasunek indarrean diraute argiki eta batzuetan gaizki plazatuak direla ezin uka.

EAJk eta EH Bilduk, etxeko terrorismoaren errealitatea begi hotzez ikustea pasatua neutraltasunez aztertzeo ekina onartu beharko dute noizbait. Bake prozesua egiaztatuko da bestearen -etsai ohiaren?- zibilbor-zauria norberarena bezain garrantzitsua dela pentsatuko dugun unean.

Lasai: aste bete eskas eta fanatismoarekiko agerpenak ezabatuz alderdi guztiek adostu idazkia atera zuten. Ez dugu etsitzeko arrazoirik, iragan hurbilean ez zitzaigun ezer gertatu. ■